

POROČILO

Slovenia Green 2024

Destinacija Radlje ob Dravi

November 2024

UVOD

Občina Radlje ob Dravi se je z vstopom v Zeleno shemo slovenskega turizma zavezala k spodbujanju trajnostnega delovanja na področju turizma in je v 2022 ponovno obnovila trajnostni srebrni znak Slovenia Green Destinations, ki je pokazatelj in potrditev za dosedanja prizadevanja na področju trajnosti, ki pokriva vsa pomembnejša področja razvoja občine.

Javni zavod za šport, kulturo, turizem in mladino Radlje ob Dravi v letu 2024 v tesnem sodelovanju z Občino Radlje ob Dravi, kot nosilec razvoja in upravljanja turistične destinacije udejanja in sledi strateškim usmeritvam, ki izhajajo iz *Vizije in strategije razvoja občine Radlje ob Dravi 2022-2040*, *Strategije razvoja turizma Radlje ob Dravi 2022-2027*, *regijske strategije Koroške* ter *nacionalne Strategije slovenskega turizma 2022 - 2028*, s posebnim poudarkom na zagotavljanju izvajanja trajnostnih praks in implementacijo trajnostnih modelov v razvoj.

Pri izvajanju aktivnosti zasledujemo cilje, kot smo jih opredelili z Akcijskim načrtom 2022 – 2025 Zelene sheme slovenskega turizma in so osredotočeni na pokrivanje vseh 6 področij Standarda V2 Green destinations. Poudarek je na ohranjanju naravnih virov, racionalni rabi prostora in vključevanju lokalne skupnosti, s čimer prispevamo h kakovosti življenja prebivalcev in zagotavljamo dolgoročno vzdržnost turistične ponudbe. Naša prizadevanja so podprta z izvedbenimi projekti, ki aktivno vključujejo lokalno prebivalstvo ter usklajujejo interese skupnosti in obiskovalcev destinacije. Občina Radlje ob Dravi se uveljavlja kot model odgovornega in trajnostno usmerjenega razvoja turizma, ki temelji na načelih kakovosti, lokalne vključenosti in okoljske odgovornosti.

Prioritetna področja, katera smo uresničevali v 2024

- Diagnoza turizma s konsolidacijo strateških usmeritev (2024 - 2027).
- Razvoj nove identitete destinacije in skladno s tem razvoj nove destinacijske znamke Radlje.
- Vpis sonaravnega in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi v register nesnovne dediščine.
- Izvedba vseh aktivnih projektov v občini, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju.
- Usmerjen in usklajen razvoj turistične ponudbe, z oblikovanjem edinstvenih in avtentičnih doživetij.
- Povezovanje in spodbujanje vključevanja turističnih ponudnikov in ostalih deležnikov pri oblikovanju turistične ponudbe.
- Izvajanje ukrepov iz Akcijskega načrta 2022 – 2025 v okviru Zelene sheme slovenskega turizma
- Krepitev sodelovanja s pomembnejšimi organizacijami na lokalnem, regijskem in nacionalnem nivoju.

Področje 1: DESTINACIJSKI MANAGEMENT

Destinacija Radlje ob Dravi je z letom 2024 vstopila v izjemno aktiven razvojni cikel in sočasno izvaja in vodi tri večje projekte osnovne turistične valorizacije s poudarkom na revitalizaciji naravne in kulturne dediščine. Projekti se osredotočajo na razvoj kulturnega in športnega turizma in zasledujejo idejo omogočanja razvoja turističnih doživetij z visoko dodano vrednostjo.

V tem letu smo oblikovali zelo pomemben dokument na področju destinacijskega managementa v sodelovanju z občino, »**Diagnoza turizma s konsolidacijo strateških usmeritev 2024 – 2027**«, kjer smo na osnovi podrobne analize turizma preteklega obdobja oblikovali strateške usmeritve prihodnjega razvoja. Znotraj dokumenta smo podrobneje določili trajnostne kazalnike, ki jih bomo v prihodnje spremljali na letni ravni. V diagnozi smo naredili popis vseh turističnih virov v destinaciji, antropoloških in naravnih virov, poimenski seznam nastanitvene infrastrukture, prehrabnega gostinstva, športno rekreativne ponudbe in popis pohodniških ter kolesarskih poti. Do konca leta bo kot del dokumenta oblikovan tudi seznam konkretnih ciljev in ukrepov, ki bo vključeval bolj specifično določene aktivnosti sodelovanja z turističnimi deležniki. Pripravili smo podrobno analizo turističnega obiska 2018-2023 v katero je zajeta struktura obiskovalcev in obseg turističnega obiska.

Sočasno smo razvili novo identiteto destinacije in skladno s tem razvoj nove **destinacijske znamke Radlje**. Ob tem smo **razvili spletno mesto** visitratlje.com, ki predstavlja osrednji turistični portal za obiskovalce destinacije in je oblikovan v dveh jezikovnih različicah, slovenskem in angleškem jeziku. Spletna stran bo nudila tudi možnost glasovnega komuniciranja za uporabnike z omejitvami, za slepe in slabovidne. Spletno mesto bo predvidoma aktivno do konca leta 2024.

Kot partner smo se aktivno vključili v pripravo nove **Strategije razvoja turizma Koroška 2024 – 2030+**, ki je v izvajanju za celotno regijo Koroške, pod okriljem Regionalne razvojne agencije Koroška. Udeležili smo se dveh delavnic za pripravo strategije in v okviru občine in Javnega zavoda ŠKTM Radlje ob Dravi pomagali pri spodbujanju gospodarstva in prebivalstva pri reševanju anketnega vprašalnika.

Organizirali smo Strokovni posvet, **Spodbujanje prebivalcev in turističnih ponudnikov za razvoj trajnostnih modelov – priložnosti in izzivi trajnostnega razvoja turizma v destinaciji Radlje ob Dravi**. Predstavili smo Zeleno shemo slovenskega turizma in povabili deležnike, da pridobijo enega od trajnostnih znakov. Dotaknili smo se tem kot so: spodbujanje k bolj odgovornemu ravnanju do okolja in družbe, predstavili primere dobre prakse, spodbujanje odgovorne rabe energije in osveščanje k nižji porabi, odgovorno ravnanje s trdimi odpadki, spodbujanje k rednemu spremljanju in merjenju ter izravnavi ogljičnega odtisa in razpravljali o izzivih in priložnostih trajnostnega razvoja.

Skozi celo leto so se člani zelene ekipe redno udeleževali **izobraževanj, delavnic in usposabljanj**, ki so organizirana s strani Slovenske turistične organizacije in Konzorcija Slovenia green.

Zaposleni na občinski upravi Občine Radlje ob Dravi, zaposleni na Javnem zavodu ŠKTM Radlje ob Dravi in člani zelene ekipe, so podpisali Etični kodeks v turizmu. Osvežili smo Etični kodeks za turistične vodnike. Destinacija je v okviru izobraževanja organiziranega s strani RRA Koroška, v 2024 pridobila **regionalnega turističnega vodnika Koroške**. Etični kodeks je podpisan tudi s strani regionalnega turističnega vodnika za Koroško.

Od junija 2024 izvajamo **anketiranje** vseh turističnih deležnikov, gospodarstva, lokalnega prebivalstva in obiskovalcev, s katerim bomo spremljali zadovoljstvo vseh treh tipov deležnikov o kakovosti in trajnosti ponudbe. K anketiranju smo deležnike povabilo preko socialnih omrežij, preko lokalnega časopisa Novičkar, preko spletnih strani Občine Radlje ob Dravi in Javnega zavoda ŠKTM Radlje ob Dravi. Izvedli smo fizično anketiranje obiskovalcev in lokalnega prebivalstva in vprašalnike razdelili in posredovali tudi skupinam, ki so obiskale Radlje in katero od lokalnih prireditev.

Širšo javnost smo redno **obveščali** o dogajanju v občini na področju podnebnih sprememb, trajnosti in izvajanja aktivnosti na področju turizma. Obveščanje je potekalo preko lokalnega časopisa Novičkar, ki ga prejme vsako gospodinjstvo in preko spletnih strani Občine Radlje ob Dravi in Javnega zavoda ŠKTM ter socialnih omrežij.

V 2024 je Javni zavod ŠKTM prejel zlato priznanje Gospodarske zbornice Slovenije – koroške gospodarske zbornice za trajnostno inovacijo »**Radlje ob Dravi: kjer se srečata lepota in trajnost**«. Inovacija postavlja nov mejnik v trajnostnem turizmu, združujoč ekološko infrastrukturo z mrežo lokalnih ponudnikov in zelenih turističnih paketov ter produktov. Ta celoviti pristop ne le izboljšuje življenje skupnosti in varuje naravo, ampak Radlje ob Dravi postavlja kot primer odličnosti v trajnostnem turizmu na globalni ravni ter dodatno krepi zavezo k ohranjanju narave in spodbujanju trajnostnega načina življenja.

Tudi vključenost regionalnih partnerjev v načrtovane projekte odraža široko sodelovanje pri trajnostnem razvoju turizmu in razvoju območja Radelj ob Dravi.

Z ukrepi in aktivnostmi sledimo uresničevanju ciljev spremljajočih predhodno sprejetih strateških dokumentov, med katerimi so **LEPK Radlje ob Dravi 2023; Lokalni program za kulturo 2022 – 2026; Strategija za mlade v občini Radlje ob Dravi 2022 – 2026; Strategija zdrava mesta 2022 – 2026, Prostovoljstvu prijazna občina, Aktivna občina na področju podnebnih sprememb in trajnostne energije, Občina po meri invalidov, Mladim prijazna občina, Starosti prijazna občina, otrokom prijazno Unicefovo mesto.**

Področje 2: NARAVA IN KRAJINA

Pripravili smo **Analizo vplivov turizma**, ki se neposredno nanaša na kriterije v Zeleni shemi, 1.5. Popis turističnih zmogljivosti in virov in 1.6. analiza vplivov turizma, kjer je za področja A1 Zaščitena območja, A2 Prostoživeči živali in rastline, A3 Živali v ujetništvu, A4 Krajina in slikovitost narejen podroben popis turističnih zmogljivosti in virov. Za vsa področja je narejena analiza vplivov turizma (pozitivnih in negativnih), trenutnih in pričakovanih v 2-4 letih. Dodatno so opredeljene politike, zaščita in upravljanje, s katerimi zagotavljamo trajnost naslednjih 2-4 leta.

Javno podjetje KIČ – Javno podjetje kanalizacija in čistilna naprava Radlje, skrbi za urejanje zelenih in javnih površin ter ocvetličanje občine, za kar je občina zaposlila tudi strokovnjakinjo s področja hortikulture. Po rednih pregledih terena ni bilo potrebno dopolniti **seznama tujerodnih invazivnih vrst**, ki je bil oblikovan v 2023. Ohranili in nadgradili so spreminjanje urbanih zelenic v medovite travnike, kar beležimo v katastru mavričnih travnikov.

V letu 2024 smo nadaljevali z aktivnostmi na področju urejanja, vzdrževanja in nadgradnje **pohodniških ter kolesarskih poti** ter namestitvijo klopi in zaščitnih ograj. Končana je kolesarska povezava Radelj ob Dravi z naseljem Vas.

Ob **Dnevu zemlje** je bilo organiziranih več aktivnosti. Že tretje leto zapored je občina Radlje ob Dravi v sodelovanju s Slovenskimi državnimi gozdovi, Zavodom za gozdove, Osnovno šolo Radlje ob Dravi in prostovoljci izvedla akcijo zasaditve 2000 dreves. Uspešno smo izvedli Čistilno akcijo in k sodelovanju povabili vsa društva in občane.

Organizirali smo tudi dogodek **»Zeleni utrip«** in v sodelovanju z Zavodom za gozdove, našim pokroviteljem Toyoto Adria in brigadir in brigadirjev in na nekdanjem smučišču v Vuhredu zasadili 150 dreves. Del zasaditve predstavljajo tudi sadna drevesa, ki so del že doslej vzpostavljenih občinskih sadovnjakov v občini. Na dogodek je bila vabljen širša javnost in občani.

Vir: Koroški pokrajinski muzej_foto_Tomo Jeseničnik

Področje 3: OKOLJE IN PODNEBJE

V Radljah ob Dravi se zavedamo, da naš način življenja danes vsakodnevno prispeva k podnebnim spremembam, katerih vpliv vse težje spregledamo. Posledice teh sprememb že občutimo v dvigu temperatur, pogostih vremenskih nihanjih, sušah, poplavah, nevihtah in ranljivosti ekosistemov. Vse te spremembe še dodatno poudarjajo potrebo po prilagajanju in naš glavni cilj je zmanjšanje tveganj in preprečitev nadaljnje škode za našo prihodnost.

Vir: Radlje ob Dravi_foto Klara Kukovec

V **Analizi vplivov turizma** smo opredelili glavne vire in politike, ki naslavlajo trajnost na področjih B1 Hrup, B2 Svetloba in svetlobno onesnaževanje, B3 Kakovost vode, B5 odpadne vode, B6 Ravnanje z odpadki in B7 Zelena energija.

V 2024 smo nadaljevali prizadevanja za ozaveščanje vseh deležnikov o pomembnosti **prilagajanja na podnebne spremembe** in smo v sled temu organizirali strokovni posvet, kako lahko vsak posameznik in družba s svojim ravnanjem doprinese k blaženju le teh. Spodbujanje k zmanjšani količini odpadkov, ločevanju odpadkov, ravnanju s trdimi odpadki, odgovornemu ravnanju porabe električne energije, organizaciji okolju prijaznih prireditev in pomembnosti uvajanja trajnostnih praks v poslovanje podjetij so bile nekatere od pomembnejših tematik, s katerimi smo osveščali občane preko lokalnega časopisa Novičkar in preko spletnih omrežij.

Pripravili smo **SMERNICE za PREBIVALCE**

Nižanje toplogrednih plinov.

Zmanjšanje ustvarjenega ogljičnega odtisa.

Pripravili smo **SMERNICE za OBISKOVALCE**

Zmanjšanje ogljičnega odtisa pred prihodom na destinacijo.

Zmanjšanje ogljičnega odtisa na destinaciji.

Na **Strokovnem posvetu**, Spodbujanje prebivalcev in turističnih ponudnikov za razvoj trajnostnih modelov – priložnosti in izzivi trajnostnega razvoja turizma v destinaciji Radlje ob Dravi, smo predstavili primere dobre prakse. Na posvetu je podjetje Energap – Energetsko podnebna agencija za Podravje predstavila teme spodbujanja odgovorne rabe energije in osveščanje k nižji porabi, spodbujanje k rednemu spremljanju in merjenju ter izravnavi ogljičnega odtisa. Udeležence so povabili k ogledu njihove spletne strani, kjer imajo objavljena številna gradiva s področja gospodarjenja z energijo za javni sektor, podjetja in občane ter šole. O odgovornem ravnanju s trdimi odpadki je imelo predstavitev podjetje Kocerod.

V 2024 smo pristopili k projektu **»Povezovanje z naravo – implementacija zeleno – modrih rešitev v občini Radlje ob Dravi«**. Projekt temelji na rešitvah (Nature-based solutions, NBS) so pristopi, ki uporabljajo naravne procese in ekosisteme za reševanje okoljskih, družbenih in gospodarskih izzivov.

Te rešitve temeljijo na zaščiti, obnovi ali trajnostnem upravljanju naravnih ekosistemov ter načelih Novi evropski Bauhaus (NEB), ki je pobuda Evropske unije, ki združuje trajnostno, estetiko in vključenost v oblikovanje življenjskih prostorov. Projekt ureditve in vzpostavitve novih zelenih površin v naselju je ključnega pomena za trajnostni razvoj urbanega okolja. S projektom bomo zagotavljali trajnostne koristi tudi na področju okoljske kakovosti, Z zasaditvijo dreves in zelenih prostorov bomo prispevali h kakovosti zraka, pozitivno vplivali na fizično in psihično zdravje prebivalcev, krepili socialno kohezijo in občutek pripadnosti skupnosti. Izobraževalne aktivnosti v zelenih prostorih povečujejo zavest o trajnosti in varovanju okolja. Video predstavitev je dostopna na: <https://youtu.be/cbvp1lwI8k>

Projekt **Aglomeracija 10991** Zgornja Vižinga-občina Radlje ob Dravi. je v zaključni fazi gradbenih del. Pridobljena so tudi vsa uporabna dovoljenja. Glavni cilji projekta so: ustrezno odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda in zmanjšanje možnosti onesnaževanja virov pitne vode.

Zaradi velikega pomena pripravljenosti destinacij na krize smo pripravili dokument **«Krizni načrt za turizem občine Radlje ob Dravi»** ki ga Zelena shema Slovenskega turizma v standardu opredeljuje kot kazalnik 5.17, po katerem morajo destinacije strateško pristopiti h kriznemu managementu in pripraviti krizni načrt za turizem. V njem smo opredelili mehanizme za blaženje kriz in tveganj, ki lahko (ne)pričakovano prizadenejo turistični sektor v destinaciji. Predhodno smo na to temo organizirali tudi delavnico za pripravo kriznega načrta v Občini Radlje ob Dravi, na kateri so sodelovali Občina Radlje ob Dravi, Civilna zaščita, PGD Radlje ob Dravi in Zdravstveni dom Radlje ob Dravi. Dokument smo pripravili v sodelovanju z Goodplace d.o.o. Ljubljana in PROVOBIS d.o.o. Jesenice.

Predanost konceptu trajnosti se izraža skozi številne projekte, ki jih v destinaciji namenjamo razvoju **trajnostne mobilnosti** in jih uresničujemo s strateškim sodelovanjem s podjetji Elan, Nomago, Toyota in Slovenskimi železnicami ter RRA Koroška. Turistični produkt izposoje e-koles je zasnovan tako, da povezuje trajnostno mobilnost in načela modre ekonomije, kar omogoča turistom trajnostno naravnani prihod v našo destinacijo.

V 2024 smo nadaljevali izboljšani sistem poletne izposoje in še okrepili floto električnih koles ter povečali število električnih polnilnic za kolesa in posodobili polnilnice za električne avtomobile. Obiskovalci imajo možnost izbire različnih paketov, od nekajurnega, do vikend paketa in večdnevnega paketa izposoje koles.

Za ljubitelje bolj razgibanih terenov smo v Marenberškem centru Radlje imeli na voljo 5 Elanovih vrhunskih gorskih e-koles, za raziskovanje čudovite narave in kolesarskih poti Pohorja in Kozjaka.

Nomagovih 8 mestnih e-koles, ki omogočajo udobno in brezstično izposajo smo vzpostavili na dveh priljubljenih lokacijah.

Vuhred: Idealna točka za tiste, ki pridejo z vlakom, saj omogoča enostavno kombinacijo z našim turističnim produktom - **Z vlakom na kopanje**.

Vodni park Radlje: Idealna točka za tiste, ki želijo kombinirati kolesarjenje z obiskom Vodnega parka, kjer se lahko osvežijo in sprostijo.

Tudi na Občini Radlje ob Dravi je na voljo 1 kolo za izposajo.

Po lanskoletnih poplavah, ko smo morali Vodni park predčasno zapreti, smo v letošnjem letu ponovno pričeli z izvajanjem sistema izposoje, ki smo ga nadgradili na način, da smo skupaj z najemnikom Vodnega parka in Slovenskimi železnicami pripravili **posebej ugodne turistične pakete** za kopanje v Vodnem parku in nočitve v nastanitvenih kapacitetah Hostla Radlje in glamping hiškah Green Resort.

Občina je sprejela dopolnitev CPS v letu 2024 in trenutno smo v pripravi nove **Celostne prometne strategije**. Občina je bila uspešna na prijavi razpisa Ministrstva za okolje, podnebje in energijo ter prejela sredstva za izdelavo CPS.

Celostna prometna strategija je strateški dokument, ki je namenjen reševanju izzivov občine povezanih s prometom. Namen CPS je zagotoviti varno, dostopno in okolju prijazno mobilnost in takšno prometno omrežje, ki bo izboljšalo kakovost življenja prebivalcev in spodbujalo gospodarski razvoj občine. Poleg tega bo strategija prispevala k zmanjšanju negativnih vplivov prometa na okolje, kar bo izboljšalo kakovost zraka in zmanjšalo emisije toplogrednih plinov. Vključevanje prebivalcev in deležnikov (z izpolnjevanjem anket ter udeležbo na posvetu) bo zagotovilo, da bodo sprejeti ukrepi ustrezali potrebam skupnosti in prispevali k izboljšani in trajnostni mobilnosti v občini.

Celostna prometna strategija

V pripravi je nova Celostna prometna strategija občine in oblikovanje razvoja vizije mobilnosti. Organiziran javni posvet. Vabilo k izpolnjevanju ankete.

Polnilnice za e-kolesa so na 6 lokacijah

- TIC Radlje ob Dravi (Marenberški mladinski kulturni center)
- Sv. Anton na Pohorju pri igrišču
- Remšnik
- Vuhred pri igrišču
- Na Dobravi pri MPIK-2
- Vodni park

Evropski teden mobilnosti

V sklopu Evropskega tedna mobilnosti je bila na voljo brezplačna enodnevna izposoja e-koles.

Letos smo dokončali dela pri umestitvi **kolesarske poti Radlje ob Dravi – Vas** in tako občanom in obiskovalcem ponudili še dodatno možnost za aktivno preživljanje prostega časa. Pripravili smo 4 nove kolesarke poti po Kozjaku in Pohorju, ki smo jih dodatno poleg naše spletne platforma, umestili kot **Bike Radlje** na platformo Dravske kolesarske poti Drava Bike.

Spremljanje trajnostnih kazalnikov

št.	naziv kazalnika	vrednost kazalnika						CILJ
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	% zavarovane narave v površini destinacije	59,55	59,55	59,55	59,55	59,55	59,55	59,55
2	% odplak, očiščenih do sekundarne stopnje	55,7	55,7	55,7	55,7	55,7	62,9	63
3	% trdnih odpadkov, ki so ločeno zbrani za predelavo	55	55,5	57	57	57	57	60
4	število mest za izposajo koles	2	3	3	4	4	6	4
5	število koles za izposajo	8	10	12	12	15	18	16
6	število muzejev	5	5	5	5	5	5	5
7	število znakov Slovenia Green Accommodation	0	0	0	1	1	1	2
8	število znakov Slovenia Green Travel Agency	0	0	0	0	0	0	0
9	število znakov Slovenia Green Cuisine	0	0	0	0	0	0	1
10	število znakov Slovenia Green Attraction	0	0	0	0	0	0	0
11	število znakov Slovenia Green Park	0	0	0	0	0	0	0
12	število znakov Slovenia Green Beach	0	0	0	0	0	0	1
13	število mesecev, v katerih pripotuje 80 % ljudi	3	3,5	4	4	4	5	5

V programu dela Javnega zavoda ŠKTM Radlje ob Dravi za obdobje 2025 in 2026, med aktivnostmi načrtujemo tudi vzpostavitev sistema spremljanja kazalnikov turizma, tako trajnostnih, ki jih na letni ravni že spremljamo (tabela zgoraj) in kazalnikov, ki so osredotočeni na spremljanje razvoja destinacije in ekonomske kazalnike učinkov turizma.

Kazalniki bodo usklajeni in prilagojeni v skladu z novo vzpostavljenim Nacionalnim informacijskim sistemom (NIS), kar bo omogočalo primerjavo z drugimi destinacijami v Sloveniji. Predvidena vzpostavitev do konca 2024.

Področje 4: KULTURA IN TRADICIJA

Pri izvajanju projektov obnove spomenikov kulturne dediščine smo tesno sodelovali s pristojnimi organizacijami, Zavodom za varstvo kulturne dediščine, Koroškim pokrajinskim muzejem in Slovenski etnografskim muzejem in drugimi.

V **Analizi vplivov turizma** smo opredelili vire in negativne ter pozitivne vplive turizma na kulturno dediščino. V dokumentu so opredeljene tudi politike, ki obravnavajo področja C1 Nepremična dediščina in C2 Nesnovna dediščina,

V 2024 smo pričeli z prenovo **Dvorca Radlje – kulturnega in gozdnega središča zgornje Dravske doline**, ki bo z dokončano obnovo pomembno prispeval k družbeni blaginji, saj je glavni cilj projekta razvoj muzejskih, kulturnih in izobraževalnih vsebin ter ohranjanje kulturne dediščine. Dvorec bo postala osrednja točka za predstavitev sonaravnega gospodarjenja z gozdovi ter stičišče za lokalno skupnost, pohodnike in turiste. Posebej bo izpostavljena Evropska pešpot E6, ki poteka mimo Dvorca Radlje, s čimer bomo še dodatno spodbujali ozaveščanje o pomenu narave in varovanju gozdov.

Slovensko gozdarstvo je v letošnjem letu doseglo izjemno priznanje in potrditev z vpisom sonaravnega gospodarjenja z gozdovi v **Register nesnovne kulturne dediščine** pri Ministrstvu za kulturo. Gre za celostno in izjemno zahtevno obliko upravljanja z gozdovi, ki zahteva poglobljeno specialistično vedenje o rastiščih in drevesnih vrstah, primernih zmesih slednjih, vzgojnih oblikah gozda ter druga strokovna znanja. Pobudo za vpis je dala Občina Radlje ob Dravi, postopek je koordiniral Slovenski etnografski muzej, pisanje pobude in koordinacijo deležnikov pa je vodil Koroški pokrajinski muzej. Pri pripravi gradiv so sodelovali še Zavod za gozdove Slovenije, združenje za sonaravno gospodarjenje z gozdovi Pro Silva Slovenija ter Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire ljubljanske Biotehniške fakultete.

Zaključena je celovita obnova Marijinega znamenja, ki je ponovno postavljeno pred cerkvijo Sv. Mihaela. Prav tako je zaključena obnova cerkvenega trga, ki smo ga poimenovali v Trg Jožefa Gomboca.

Vir: Umanotera.org

Destinacija tudi pri organizacijah prireditelj skrbi za trajnostna načela ohranjanja nesnovne dediščine. Dve najodmevnejši prireditvi v letošnjem letu sta **Hmeljarski likof**, kjer gre za ohranjanje hmeljarske tracije in **Festival Radljevanje**, radeljsko kuturno popotovanje, kjer podpiramo slovenske izvajalce in slovensko glasbo. Občina Radlje ob Dravi se je leta 2020 zavezala k zmanjšanju plastike in prejela certifikat Brez plastike. Tudi ostale organizatorje spodbujamo k organizaciji podnebju prijaznejših dogodkov.

Trajnostne aktivnosti na področju **ohranjanja nesnovne dediščine sadjarstva** je v tem letu izvajal tudi Zavod Radela, zavod za usposabljanje in zaposlovanje invalidov Radlje ob Dravi, ki ima 12 zaposlenih. V zavodu skrbijo za trajnostno obdelavo sadovnjakov, ki predstavljajo pomemben del lokalne dediščine ter prispevajo k ohranjanju tradicionalnega sadjarstva v naši občini.

Občina Radlje je že leta 2017 v Občinskih sadovnjakih zasadila 350 novih jablan, ki bodo kmalu dosegle polno rodnost, letos beležijo izjemno. Obrali so skoraj tri tone sadja in pridelali več kot 1.000 l jabolčnega soka. Pridelali so tudi 500 l mošta in 100 l butičnega jabolčnega kisa.

Zavod Radela in **Sadjarski center Radlje ob Dravi** na 28. mednarodnem ocenjevanju sokov, brezalkoholnih pijač in embaliranih vod, ki je potekalo v okviru 62. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma AGRA v Gornji Radgoni prejela bronasto medaljo za jabolčni sok. Priznanje potrjuje visoko kakovost in je velika motivacija za prihodnost.

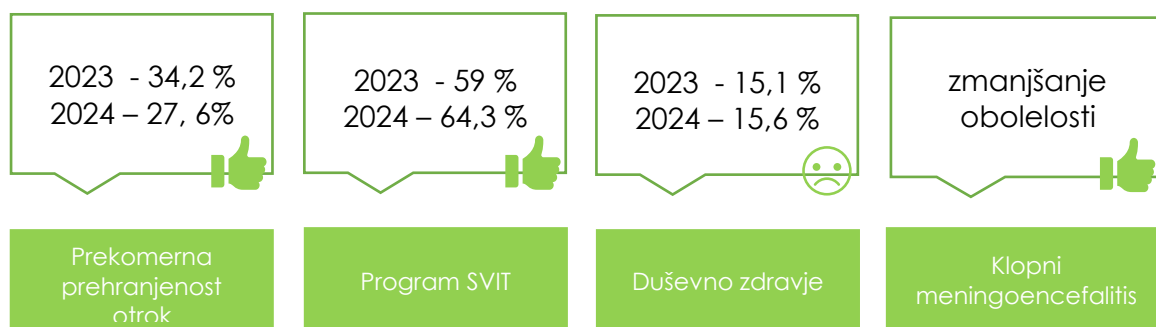
Zgodbo sadjarskega centra smo z letošnjim letom vključili v turistične programe, kjer obiskovalcem omogočamo ogled sadjarskega centra s predelovalnico sadja in degustacijo jabolčnega soka in mošta. Izdelki so tudi del protokolarnih daril Občine.

Lepa zgodba je nastala v sodelovanju s partnerjem Toyota Slovenija, ko so v Sadjarskem centru sami pridelali svoj domač jabolčni sok, iz jabolk iz občinskih sadovnjakov, kot trajnostna darila za njihove poslovne partnerje. To odraža naše skupne vrednote in našo zavezanost k podpori lokalnih skupnosti in trajnostnim praksam.

Področje 5: DRUŽBENA KLIMA

Občina Radlje ob Dravi se ponaša z bogato družbeno klimo, ki temelji na trajnostnem razvoju, vključevanju lokalne skupnosti in skrbi za kakovost življenja vseh prebivalcev. Številne aktivnosti, ki so se izvajale v 2024 potrjujejo njeno zavezanost **družbeni odgovornosti**.

S Strategijo občine Radlje ob Dravi v okviru projekta **Zdrava mesta**, smo v 2024 sledili izvajanju aktivnosti, ki smo jih zapisali v Akcijski načrt 2022-2026. V naši občini, v okviru projekta Zdrava mesta, spremljamo 4 prioriteta področja: prekomerna prehranjenost otrok, duševno zdravje, vključenost v program Svit in cepljenje za klopni meningoencefalitis. Z letošnjim letom smo lahko opazili prve pozitivne rezultate pri izmerjenih kazalnikih.

- bistveno se je zmanjšal procent prekomerno prehranjenih otrok – v kazalnikih prejetih 2023 je bil 34,2 %, letos 27,6 %; znatno se je povečal tudi telesni fitnes otrok iz 46,1 % na 57,1 %
- odzivnost v programu Svit se je povečala iz 59 % na 64,3 %;
- nekoliko se je povečalo število prejemnikov zdravil zaradi duševnih motenj – iz 15,1% na 15,6%
- trend okuženosti v občini je v upadanju, obveščanje javnosti se je izkazalo za zelo uspešno pri zmanjšanju obolenosti

K4.14 Klopni meningoencefalitis		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Občina Radlje ob Dravi	n	32.3	30.3	27.75	21.5	20	16.7	13.8	8.04	
Regija Koroška	n	28	26.9	26.25	23.5	20.4	22.5	20.5	20.68	
Upravna enota Radlje ob Dravi	n	29.9	25.8	23.91	21.6	19.7	16.3	13.3	9.08	
Slovenija	n	10.5	10.1	9.67	9.2	8	8.3	7.3	7.43	

Glede na kazalnike opazamo povečano problematiko uživanja alkohola. Povečalo se je število prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji iz 4,4 % na 6,5 %. Prav tako je porast bolezni neposredno pripisljivih alkoholu (iz 1,7 % na 1,9 %).

S tem letom smo postali edina občina v Dravski dolini, kjer deluje **Večgeneracijski center (VGC+)**. V projektu VGC+ Sobivanje generacij sodeluje MOCIS, Center za izobraževanje odraslih, kot nosilec projekta in Javni zavod ŠKTM Radlje ob Dravi kot partner.

Večgeneracijski center Radlje ob Dravi nudi prostor za medgeneracijsko druženje, izobraževanje in podporo ter je namenjen vsem generacijam v koroški regiji. S projektom želimo prispevati k dvigu kakovosti življenja vseh uporabnikov, predvsem pa ranljivih skupin ter preprečevati zdrs v socialno izključenost in revščino.

Konec meseca maja 2024 smo v Radljah ob Dravi otvorili **Večgeneracijski urbani športni park radlje – skate park**. Skate park predstavlja novost tudi v Sloveniji, saj je v celoti narejen iz aluminija, kar zagotavlja daljšo življenjsko dobo in tudi v segmentu urbane opreme poudarja trajnostno naravnost občine. Na otvoritvi se nam je pridružil tudi ambasador zdravega in varnega ukvarjanja s športom Cene Prevc, ki je poudaril pomen aktivnega preživljanja prostega časa za vse generacije.

Partnerstvo z družbo Toyota Slovenija

Predstavlja pomemben doprinos za učinkovito in trajnostno izvajanje socialno varstvenih storitev. Hibridni avtomobili so namenjeni izvajanju pomoči na domu ter ostalih socialno varstvenih storitev.

PROSTOFER

Nudjenje storitev prevoza za starejše in gibalno ovirane občane. Prostofer omogoča večjo mobilnost in dostopnost do potrebnih storitev.

Za izvajanje storitve se uporablja hibridni avtomobil partnerja Toyota.

Z podrobnejšo analizo rezultatov anketnih vprašalnikov bom dobili tudi boljši vpogled v menjena obiskovalcev, lokalnih prebivalcev in gospodarska o trajnostnih prizadevanjih občine.

Pomemben korak je občina naredila s pričetkom del za postavitev večgeneracijskega motoričnega parka **Aktivarium** v letošnjem letu, ki smo ga umestili neposredno ob Vodni park Radlje in delno v bližnji gozd. Park vzpodbuja gibanje in je prilagojen različnim generacijam, poleg gibanja pa bomo promovirali tudi več namenskost gozda. Pomemben del se bo osredotočal tudi na terapevtski vidik gozda – gozdne kopeli, gozdno jogo. Del zemljišča predstavlja degradirano območje, katerega bomo urediti in razviti nove turistične produkte, rekreacijske in kulturno-umetniške programe na tematiko gozda.

V 2024 smo uspešno podaljšali **certifikat Mladim prijazna občina** še za naslednja 4 leta. Za mlade, občina ponuja različne programe in aktivnosti, ki jih koordinira Javni zavod ŠKTM Radlje ob Dravi. Poleg Marenberškega centra, vseskozi odprtega za domačo in okoliško mladino, v občini ponujamo številne druge prostore in dejavnosti, namenjene mladim ter njihovemu tesnejšemu vključevanju v življenje lokalne skupnosti.

Ker izkušnje kažejo, da je pri vključevanju mladih v zanje zasnovane dejavnosti in programe ključnega pomena ustrezno informiranje, smo v letošnjem letu pričeli v JZ ŠKTM Radlje ob Dravi v sodelovanju z Občino Radlje ob Dravi z izdajanjem novega medija, **lokalnega mladinskega informatorja "Mlade Radlje"**. Izhajale bodo približno vsakega pol leta.

Učenci Osnovne šole Radlje ob Dravi so se v okviru projekta **Turizmu pomaga lastna glava** prijavili na 38. turistično tekmovanje z naslovom: Okusni zakladi – lokalni kulinarčni spominki s trajnostnim pridihom. V projektni turistični nalogi z naslovom Od krljca do lio-jabolka, so predstavili svoje turistične produkte, ki so nastali v sodelovanju z butičnim lokalnim podjetjem Lio – liofilizirano sadje. Podporo pri projektu jim je nudila tudi Občina Radlje ob Dravi.

Že tretje leto zapored združujemo lokalne ponudnike pod imenom **"Naša Tržnica"**, ki je namenjena inovativnemu povezovanju in promociji lokalnih ponudnikov, saj slednji predstavljajo osnovo za celosten in dolgoročen razvoj turizma v Dravski dolini. Naša tržnica vključuje že več kot 30 lokalnih ponudnikov in je pokazatelj koliko imajo lokalni pridelovalci ter obrtniki ponuditi prebivalcem Dravske doline, obenem pa prebivalcem omogoča, da nakup sveže, lokalno pridelane hrane in izdelkov opravijo brez vmesnih posrednikov neposredno od lokalnih ponudnikov. Ranljivim skupinam, organizacijama ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje in VDC- varstveno delovni center Radlje ob Dravi brezplačno nudimo prostor za prodajo in promocijo svojih izdelkov.

Področje 6: POSLOVANJE TURISTIČNIH PODJETIJ IN KOMUNIKACIJA

Z letošnjim letom smo bogatejši za novega turističnega ponudnika – **Apartmaji Verenluc**, ki na izjemni lokaciji, v mirnem podeželskem okolju nudijo namestitve za 12 oseb v dveh apartmajih.

Green Resort – glamping hiške so v letu 2024 obnovile trajnostni znak **Zeleni ključ** in znak Slovenia green Accomodation.

Turistične ponudnike smo preko različnih obveščevalnih kanalov in na strokovnem posvetu, ki smo ga organizirali za turistične deležnike pozvali k priključitvi k **Zeleni shemi slovenskega turizma** in k pridobitvi enega od mednarodnih trajnostnih znakov, ki jih shema priznava. Ponudnikom pri pridobivanju znakov nudimo podporo s strani Občine in Javnega zavoda ŠKTM Radlje ob Dravi.

Pričeli smo z pripravo prijave na odprt razpis za pridobitev **Modre zastave** za kopališče – biološki bazen Vodni park, s katerim bomo nadomestili pilotni znak, katerega je kopališče prejelo v prejšnjem letu. S pridobitvijo tega znaka želimo še dodatno ozaveščati o pomembnosti zaščite kopalnega območja, kakovosti kopalne vode in zagotavljanja varnosti in dostopnosti za vse.

V okviru projektov, ki so v fazi izvajanja, smo v pripravi novih turističnih produktov, ki bodo obogatili in nadgradili že obstoječo ponudbo in s tem povečali prepoznavnost destinacije. Vsebine novih doživetij so prilagojene vsem generacijam in bodo spodbujale sodelovanje z lokalnimi organizacijami in gospodarstvom ter bodo omogočale njihovo aktivno vključevanje v turistične ter kulturne dejavnosti destinacije. Z novimi produkti sprejemamo usmeritev k preusmerjanju turističnih tokov izven glavne poletne sezone z uvedbo programov, ki bodo tudi izvedljivi spomladi, poleti in jeseni. Tako bomo prispevali k enakomernemu pretoku obiskovalcev skozi daljše časovno obdobje, zmanjšali pritisk na infrastrukturo v poletnih mesecih ter hkrati omogočili bolj stabilne prihodke za lokalne ponudnike storitev, gostinske in nastanitvene obrate ter trgovce.

Obnova Dvorca Radlje - kulturnega in gozdnega središča zgornje Dravske doline:

3 turistični produkti (P1 Gozd kot kulisa; P2 Družinsko doživetje; P3 gremo na pohod)

Aktivarium – večnamenski motorični park: 6 turističnih produktov (P1 Čebelica za en dan; P2 Čebelji spa; P3 Aktivno raziskovanje reke in gozda; P4 Gozdna joga; P5 Gozdna kopel; P6 Raziščimo zeleno)

V septembru 2024 smo uspešno oddali dve prijavi na razpis Interreg program Slovenija – Avstrija 2021–2027.

Interreg AT-SLO – Nature friendly rawing (2025): razvoj 1 čezmejnega turističnega produkta in 2 turističnih produktov v Radljah ob Dravi.

Glavni cilj je krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah. Splošni cilji projekta "naravi prijazno veslanje" so razvoj novega funkcionalno delujočega čezmejnega sonaravnega turističnega produkta, ki bo omogočal bolj trajnostno in naravi prijazno rabo naravnih danosti za izvajanje športno-rekreativnih aktivnosti na in ob reki Dravi, usmerjanje tokov obiskovalcev ter ozaveščanje obiskovalcev in lokalnih prebivalcev o naravi prijazni rabi naravnih danosti. Projekt smo prijavi v sodelovanju z Regionalno razvojno agencijo RRA Koroška in agencijo RRA Podravje – Maribor, 2G Sport & Freizeit GmbH in Kärnten Werbung GmbH.

Interreg AT-SLO - iCYCLE2BEE (2025): razvoj čezmejnih turističnih produktov na področju kolesarjenja.

Projekt je inovativna čezmejna pobuda, namenjena preoblikovanju kolesarskega turizma s pomočjo celovitih primarnih raziskav, ki temeljijo na vključevanju deležnikov, razvoja kolesarske in digitalne infrastrukture, digitalnih inovacij ter strateškega marketinga. Cilj je spodbujati bolj vključujoče in trajnostno okolje za kolesarski turizem. in priprava spletne aplikacije, ki bo obiskovalcem omogočala personalizirano pripravo čezmejnih kolesarskih doživetij.

Obnova parka pri dvorcu Radlje (2025): razvoj in izvajanje 2 kulturno turističnih produktov (P1 Drevesni raziskovalec; P2 Po zdravje pod krošnjo dreves)

V želji da povežemo celotno območje Dvorca Radlje in pripadajočega parka ob dvorcu, smo v novembru 2024 oddali prijavo na razpis za **»Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem – Kohezijska regija Vzhodna Slovenija (oznaka JR-EKP-KS 2025-28)«,** s katerim želimo predvsem spodbuditi dostopnost do dediščine za vse državljane, spodbuditi razvoj lokalne podjetniške iniciative in krepitvi dejavnosti za spodbujanje in oplemenitenje kulturnega turizma.

ZAKLJUČEK

Občina Radlje ob Dravi si že vrsto let prizadeva za trajnostni razvoj destinacije, s poudarkom na ohranjanju naravnih virov, podpori lokalni ekonomiji in vključevanju lokalnega prebivalstva v oblikovanje turistične ponudbe. Med ključne dosežke vsekakor sodijo uspešno izvedeni trajnostno usmerjeni projekti, ki omogočajo aktivno preživljanje prostega časa v naravi in obiskovalcem ponujajo možnosti, da s svojim odgovornim vedenjem ob obisku destinacije prispevajo k ohranjanju in razvoju območja.

V prihodnje bomo nadaljevali s prizadevanji za trajnostno usmerjen turizem in nadgradnjo trajnostnih praks ter vključevanjem skupnosti v oblikovanje trajnostnih zgodb. Naše osredotočenje bo na razvoju inovativnih, trajnostnih produktov, ki bodo podpirali tako lokalno gospodarstvo kot turistično prepoznavnost. Prioriteta ostaja sodelovanje z lokalnimi ponudniki in organizacijami za oblikovanje kakovostne turistične ponudbe in ustvarjanje okolja, ki bo na eni strani omogočalo prijetno bivanje domačinom, na drugi strani pa bodo obiskovalci občutili naša prizadevanja in s seboj odnesli nepozabne vtise ter spoštovanje do naše dediščine in narave.

Pripravila:
Tonja Rojnić, dipl. org. turizma
Javni zavod ŠKTM Radlje ob Dravi